

**Naročnina listu:** =  
 Celo leto . . . K 12.—  
 Pol leta . . . " 6.—  
 Četrť leta . . . " 3.—  
 Mesečno . . . " 1.—  
**Zunaj Avstrije:** =  
 Celo leto . . . K 17.—  
**Posamezne številke**  
 :: 10 vinarjev. ::

# STRAZA

**Inserati ali oznanila**  
 se računijo po 12 vinarjev  
 od 6redne petivrstice: pri  
 večkratnih oznanilih velik  
 :: popust. ::  
 „Straža“ izhaja v pon-  
 deljek, sredo in petek  
 :: popoldne. ::  
 Rokopisi se ne vračajo.

**Uredništvo in upravnništvo: Maribor**  
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

**Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.**

Z uredništvom se more govoriti  
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

## Beseda o prostozidarjih.

Prostozidarstvo je vedno zelo razdraženo in užaljeno, če se mu očita, da vporablja razne humanitarne težnje kot vado in slepilo za svoje protikršćanske tendence. V raznih framasonskih organih, zlasti v dunajskem masonskem glasilu „Zirkel“, pretakajo člankarji večkrat krokodilove solze, ker „klerikalci“ nočejo slediti humanitarnim sleparijam prostozidarstva. S svetohlinsko ogorčenostjo se slika katoliške organizacije kot zaostale in nekulturne, ker v dobrem spoznanju razmer nočejo podpirati, če prav navidezno dobrih, namenov judovskih lož.

Včasih pa masonstvo vendarle pokaže svojo — pravo barvo. Zgodi se to zlasti v onih prostozidarskih publikacijah, ki ne pridejo v knjigotrštvo, ampak jih dobe samo člani lož. V takih spisih postanejo ložni bratje že odkritosrnejši in zaupno si razkrijejo vse prave namene in cilje prostozidarstva. Pred kratkim je izšla tem potom knjižica, naslovljena: „Moderni framasonski govori.“ Spisal jo je Lavoslav Fuchs, govornik lože „Orient“ v Aleksandriji. Ta knjižica vsebuje več mest, ki so pravi dokumenti za resnične težnje požidovljenega framasonstva.

Nedolžni masonski bratje zatrjajo na primer z vso vnemo, da nimajo njihove težnje nikakih zvez s politikom. Gospod Fuchs pa pove v svoji knjigi na strani 30 tozadevno sledeče: „Če prav leži „čista“ (!) politika daleč proč od velikih ciljev in potov prostozidarstva, je vendar samo po sebi umevno, da lahko pridejo časi, v katerih se morajo lože in posamezni prostozidarji baviti mimogrede s politikom.“ Zgovorni brat tudi takoj prizna, da lože to tudi v polni meri vrše. On piše: „Tako je mnogo velikih dogodkov v zadnjih 200 letih in tudi v zadnjem času, skoroda vse velike spremembe v svetovni zgodovini povzročilo prostozidarstvo, ali boljše rečeno: moške, ki so pripadali naši zvezi.“ Človek postane seveda silno radoveden, kakšni so ti vspehi, na katere so ložni bratje tako ponosni. Poslušajmo, kaj piše brat Fuchs: „Mi smo dosegli v zadnjem času velike vspehe in smo že skoro gledalci končnega rezultata, največjega vspeha prostozidarstva v tej smeri. Doživljamo enega najmonumentalnejših prizorov svetovne zgodovine: razpad papeževе svetovne moči. To je dejanje masonstva. Samo ta vspeh, da smo namreč pripravili razpad svetovne oblasti papeža in klera ter da na tem razpadu še nadalje delamo, nas mora napraviti ponosne.“

Ta priznanja so v umevanje masonstva in njegovih ciljev pač dovolj jasna. Toda brat Fuchs je čutil potrebo, izšepetati še razne druge skrivnosti. Z uprav, nenavadnim navdušenjem pripoveduje: „Vspehe v boju proti klerikalni šoli in proti neopravičenemu (?) kopičenju imetja, zemlje in zakladov po kleru (?) na Portugalskem, Španskem, Francoskem, in v Italiji je pripisati prostozidarstvu, ravno tako pobijanje hujšakojčih odlokov papeža na vernike.“

Tukaj imamo tedaj črno na belem priznanje, v čegavi službi stoji ono časopisje, ki se veseli proticerkvenega gibanja po raznih državah, ki pretaka solze radosti vsled preganjanja katolikov na Francoskem in drugod, ki poziva na boj proti Rimu in hujška proti sv. očetu. Vse to časopisje stoji v službi mednarodnega masonstva, po njegovih direktivah in v njegovem smislu divja proti vsem, kar je — katoliškega.

In v krog tega po navodilih židovskih lož delujočega časopisja spada tudi naše slovensko svobodomiselno časopisje, bodisi staro — ali mlado-liberalno, bodisi socialdemokratično, ali nemškutarsko. Vse to naše časopisje, naj izhaja potem pod firmo: „Slov. Narod“ ali „Soča“, „Narodni List“ ali „Učiteljski Tovariš“, „Branik“ ali „Štajerc“, dela in piše popolnoma v duhu, o katerem govori zgoraj brat Fuchs. Na temu dejstvu tudi nič ne spremeni, če se ti listi večsah potuhnejo in pobožno obračajo svoje oči proti nebu. Ko pride čas, pa že pokažejo svoje kremplje. Saj gotovo še niste pozabili, kako so štajerski liberalci jokali nad Ferrerjevo smrtjo, kako so psovali krščanstvo za „strup iz Judeje“ in kako so zagrešili že nešteto drugih blasfemij in bogokletev. Zadnji čas delajo bolj na tihem in skrivoma, toda zato nič manj nevarno. Od tega zunanega videza se mi ne smemo pustiti prevariti. Odkritja zgovornega masonskega brata Fuchsa nam narekujejo, da moraj biti naš boj proti svobodomiselnemu časopisju in tisku sploh, če se predstavlja tudi v najneodolnejši obleki, neprestan in odločen. Vedno in vedno mora lebdeti pred našimi očmi resnica: Liberalno časopisje vseh dežel in vseh jezikov je vrdinjano mednarodni loži, ki po lastnem priznanju vodi povsod boj proti katoliški cerkvi in si samo šteje v največje zasluge — preganjanje papeža, duhovništva ter cerkve sploh. Vse to časopisje od zakotnega „Narodnega Lista“ in ranjke „Sloge“ se je radovalo in se še raduje težkih dni katoličanov na Portugalskem, Francoskem itd., ali jih vsaj ni obsodilo. Zato proč s tem časopisjem! V

nobeni pošteni katoliški hiši ne sme biti takega lista . . .

Po drugi strani pa na delo za naše katoliško časopisje! Dokler je še čas, delajmo, da ne bomo obžalovali, ko bo že prepozno! Ali ne čutite, kakšna komaj krotena zadovoljnost diha iz zgorajšnjih vrst framasona Fuchsa? Mož se veseli velikih vspehov, ki jih je že dosegla loža. Če hočemo te vspehe v bodoče preprečiti, širimo katoliško časopisje! Na delo za naše liste!

## XIV. mednarodni protialkoholni shod.

Milan, 20. sept. 1913.

Danes je venti settembre, italijanski politični praznik; raz uradnih in nekaterih zasebnih poslopij vejejo zastave, celo ponosni zvonik slovite milanske stolnice si je moral djati za klobuk italijansko trikoloro. Prostozidarji so po voglih tudi v manjših mestih nabili velikanske plakate, v Milanu so hoteli prirediti veliko demonstracijo, kar jim je pa kvestura prepovedala. Sicer se pa tukaj v Milanu pozornost bolj obrača na protialkoholni shod, ki se v ponedeljek otvori. Delegati raznih držav in protialkoholnih organizacij že dohajajo, časniki brez razlike strank posvečujejo že sedaj redno daljše članke temu shodu. Alkoholno vprašanje ni samo zadeva posameznih čudakov-abstinentov, postalo je na mah veliko socijalno vkrasjanje svetovnega pomena. Letošnji shod v vinorodni Italiji je prav posebnega pomena iz narodno-gospodarskega stališča. Mnošgradniki in gostilničarji so doslej smatrali zastopnike protialkoholnega gibanja za svoje smrtné sovražnike, letošnji shod se bo izrecno s tem pečal, kako se da grozdje koristno uporabiti, ne da bi se iz njega delal strup alkohol, in kako se naj preosnuje gostilniška obrt v prid družbi in gostilničarjem samim.

Pripravljena je tudi velika brezalkoholna razstava, ki bi se imela danes otvoriti v kraljevski vili. Ko sem popoldne prišel v vilo, da bi si ogledal razstavo, mi je strežaj rekel, da se zaradi nastalih težkoč otvori šele v ponedeljek. Prav je tako; protialkoholni shod je mednarodna in nadstrankarska prireditel, bilo bi torej zelo netaktno, če bi se razstava otvorila ravno 20. septembra.

Na shodu bodo zastopane več ali manj vse evropske države in Združene države severne Amerike,

## PODLISTEK.

### Kriva prisega.

(Povešt; spisala Marica Topolnikova.)

(Dalje.)

IV.

Jože je slabo držal besedo, da se vrne za par dni, kakor je obljubil ženi, kajti minil je že petek, prišla sobota, a o njem ni bilo nobenega glasu.

Rezika je bila čisto obupana. Kakor strela iz jasnega neba jo je zadela ta nagla moževa izpreobrnitev. Ni si mogla razlagati, kaj mora neki to biti, da tako pridnega, poštenega moža spremeni v neodkritosrčnega, človeka.

V soboto je cel dan nestrpnost pogledovala proti oni strani, odkoder bi se imel pripeljati. A nič ni pričakala.

Zvečer, po dokončanih opravkih, se je hitro poslovila od družine ter šla v svojo sobo, ker je bila najrajše sama. Molila je z otrokom večerno molitev in ga spravila spat. Sama ni legla.

Skoraj celo noč je prečula in premolila, naj se je vsevečni usmili in ne dopusti, da bi se ji odtujil dragi mož in bi zgubil otrok očeta.

Pozno v noči zasliši ropotanje voza. Oh, vendar! Hitro skoči po koncu ter misli leteti možu nasproti.

A v trenutku si premisli, ko zasliši, da se ni pripeljal sam, ampak da je nekdo z njim.

„Ne bom šla, nočem, da bi me videl, kdor je z njim. Pozno je že, dolgo se ne bo prišlec mudil in potem pride itak Jože sem k meni“, reče sama pri sebi.

Čakala je in čakala, minute so ji tekale, kakor ure dolge, a dotični le ni hotel oditi in Jožeta le ni hotelo biti.

Slednjič vendar.

Da, to je on, to so njegove stopinje. A kako

čudno stopa nocoj. Ah, nič ni, noč je, tema in za to ne more stopati gladko, naglo, enakomerno.

Vstopil je.

Žena mu je skočila naproti.

„Oh, Jože, kako težko sem te čakala. Dolgo te ni bilo, dragi. Sedaj pač ne odideš več tako naglo, kaj ne?“

In ponujala mu je desnico v pozdrav.

„Dolgo me ni bilo, pa dolgo me ne bo, pa bom šel, kadar bom jaz hotel, in bom prišel, kadar bo to moja volja in ne tvoja, babnica.“

Komaj je izgovarjal besede, počasi, zlog za zlogom, a konečno se opotekel . . .

Žena je z veliko bridkostjo opazila, da je mož pijan.

„Oh, tako daleč smo že! Jožetu se pa res pozna, da je bil pri „imenitnih gospodih“ in v „naprednem društvu“, de tiho sama pri sebi.

Očitati mu nocoj ni hotela ničesar, bala se je prepira. Pove mu in poprosi ga jutri, ko bo trezen, naj vendar opusti to nesrečno družbo in živi prejšnje, srečno življenje.

„Nu, kaj se pa tako kisko držiš? Saj menda nisi pila jesiha? He, le vinčka si privošči, vinčka, to da človeku dobro voljo in korajžo. Vidiš, jaz sem pil tega modrijana, ki me je tako prevzel. In ker sem sedaj tako židane volje, pa posodim Mihcu Petku, ki je tudi ud naprednega društva, saj ga poznaš, tistega iz sosednje vasi, kako dober človek je, dvatisoč kron. Kaj porečeš k temu, da mu posodim? Je pač revež in rabi denar, jaz pa mu ga lahko še dam, ker ga imam.“

„Kaj praviš, Jože? Tistemu Petku, živinskemu kupcu, ki je znan kot oderuh in nepošten človek, upaš ti posoditi toliko denarja?“ zakriči žena vsa obupana. „Nikar, prosim te, ne bo ti jih vrnil nikoli.“

„Tih bodi vendar, pa ne kriči tako, kakor bi bila pijana. Jaz sem si mislil, da ga imam jaz malo preveč danes, a kakor vidim, kričiš ti bolj kot jaz.

In zadnjič enkrat si se pritoževala, žla te boli grlo.“

„Prosim te, bodi tiho s takimi nepotrebni besedami. Ubogaj me ter ne posojuj denarja temu oderuhu. Kaj ne, Jože, da me imaš še toliko rad, da me boš slušal?“

Ni se mogla več premagovati. Dolgo zadržane solze so se ji vtille curkoma po obrazu.

Mož jo gleda nekoliko časa, ker ni bil vajen, je videti jokajoče. A hitro se domisli, da je naprednjak, svoboden, neodvisen od celega sveta, da ne sme biti suženj ženskih vzdihov . . .

„Takega kokodakanja in kisanja ne bom gledal. Če boš tako delala, bo skoraj povodenj. Sicer pa moram iti, Petek me čaka spodaj.“

In vzel je iz omare denar ter odšel počasnih, neenakomernih korakov po stopnjicah ter posodil Petku dvatisoč kron za navadne obresti, brez pisma — brez prič . . .

Drugo jutro je vstala Rezika zgođaj in se odpravljala v cerkev, k rani službi božji.

Budila je tudi Jožeta, naj vstane, da gresta skupno, kot po navadi.

A ni hotel. Obrnil se je na drugo stran, nekaj mrmral in spal dalje.

Odšla je sama, prvokrat kar je poročena, šla žalostna, nesrečna.

Domov prišedši, ga je našla komaj na pol oblečenega.

Hodil je po hiši gor in dol, ter tožil, da ga — boli glava.

„Pa lezi, ti bom djala na glavo mrzle obkladke in če ti ni dobro v želodecu, ti skuham čaj“, svetuje žena.

„Nimam časa, bom mogel v hiši začeti nekaj pospravljati; popoldne se pripeljejo gospodje iz mesta k nam. Tudi ti se nekoliko pripravi in skuhaj precej svinjine, da jim bomo lahko dostojno in dobro postregli.“

(Dalje prih.)



ki pošljejo kar 19 delegatov. Mesto Milan pripravljajo kongresistom sijajen sprejem, ki se bo vršil v sredo 24. septembra. V četrtek, 25. septembra, bo skupni izlet na jezero Como, po sklepu kongresa v nedeljo pa v Trident, kjer si bomo ogledali velike naprave za koristonosno brezalkoholno uporabljanje grozdja.

Če si na Štajerskem mislite, da nam v solnčni Italiji sije te dni veselo južno solnce, se zelo motite. Včeraj so nad Lombardijo viseli težki oblaki, iz katerih je skoraj celi dan lilo, v bližini Verone se je celo utrgal oblak in je naliv napravil znatno škodo. Danes zjutraj je sicer sijalo solnce, a popoldne je Milan zavil v sivo meglo, kakor bi hotel sneg iti.

## Žalostno socialno poglavje v Franciji.

Vsem svobodomislcem, socialnim demokratom in liberalcem je Francoska vzor države, kjer ni več cerkve in sije na ljudstvo svobodno solnce bratstva in enakosti. Vedno in vedno kriče, kako dobro je v Franciji, kjer ljudje nimajo več Boga, nimajo cerkve in ne duhovnikov. Oglejmo si uradno statistiko, ki jo je izdala francoska vlada in videli bomo, da še niti na Ruskem ni na primer tako slabo za delavke, kakor je ravno na Francoskem.

Kapital, ki na Francoskem silno narašča, in katerega gospodarji so upniki skoro vseh držav in večjih podjetij na svetu, grdo izžema kri iz ubogih delavk, oziroma vseh žensk, ki si morajo služiti svoj kruh z rokami. Na Francoskem je približno 14½ mil. žensk in od teh si mora služiti svoj kruh približno 6½ milijona. Statistika dokazuje, da je nad dva mil. žensk zaposlenih samo v predilnicah in tkalnicah in v oblačilni industriji. Druge so zaposlene po raznih industrijskih strokah, prodajalnah, bankah in pa v državnih uradih. Najbolje so plačane delavke, ki brusijo drage kamne in imajo največ do 9 frankov na dan. To pa je tudi edina stroka, ki je boljše plačana, kot pa so plačane uradnice. Zato so ženske v vseh drugih strokah uprav mizerno plačane. Šivilje dobe po 24 vinarjev na dan s slabo prehrano in preskrbo. Pri nas na kmetih ima vsaka dekla več poleg zdrave domače hrane in oskrbe. Največja plača tovarniških delavk znaša 2.50 do 3.50 frankov na dan. Največ delavk in to skoro dve tretjini, ima pa dnevno 1 do 1.50 frankov.

Na Francoskem je pa tudi velika draginja in tako so socialni demokrati izračunali, da je treba vsaki ženski najmanj dva franka dnevno samo za prehrano. Kje naj ga vzame? Tu odgovarja modro uradna statistika, da si mnoge po delopostu z nemoralnostjo nadomestjuje primanjkljaj. Tu je vzrok, da francosko ljudstvo propada telesno, pa tudi že po številu.

Povsod v modernih državah se dela na to, da se nočno delo za ženske odpravi, ali vsaj omeji, in da se delavni čas skrajša. Na Francoskem pa delajo ženske v ¼ slučajih še vedno po 14 do 16 ur dnevno. To je gotovo žalostno in za republiko in narod, ki se smatra za najprosvitlenejši na svetu, malo častno. Moderne ideje po knjigah, političnih banketih in na shodih ob volilni agitaciji še niso vse; republika bi morala tudi dejansko pokazati več smisla za humaniteto. Kaj koristi Franciji „kulturni boj“, ko ga pa socialne razmere njenega proletarijata tako slabe? Republika se je s tem, da je cerkev iz javnega življenja iztirala, sama oropala moralnega jvra, iz katerega se najbolj poživlja ravno bedno ljudstvo.

## Naše prireditve.

### Maribor.

Včeraj, dne 21. septembra, sta imeli obe mariborski skupini J. S. Z. svoj plačilni dan. Ob tej priliki se je vršil tudi shod, na katerem je govoril poslanec gospod dr. Korošec. Prihodnji shod obeh skupin bo v soboto, dne 4. oktobra zvečer. Ob tej priliki bo tudi seja odbora štajerskega okrožja J. S. Z.

### Ribnica na Pohorju.

Nedelja, dne 21. t. m., je bila pri nas praznik za mladino. Uresničila se je želja, katero so gojili že dolgo časa stariši, kakor tudi mladina, da se ustanovi pri nas mladinska organizacija. K ustanovnemu zborovanju je prihitelo okrog 70 mladeničev in deklet.

Ustanovno zborovanje je otvoril in pozdravil vse navzoče predsednik bralnega društva, gospod Luka Držečnik, ki je podal besedo odposlancu S. K. S. Z. gospodu Vladimirju Pušenkju iz Maribora. Gospod govornik je v svojem govoru orisal vspehe dela mladinske organizacije ter podal nekajere misli glede delovanja mladeniških in dekliških zvez.

Nato je nastopil mladenič Fr. Miklavc, ki je v vznesenem govoru pozival mladino, naj čuša 2 svetinji: sveto vero in materni jezik.

Gospod predsednik se zahvali govornikom ter želi, da bi ista še večkrat nastopila pri mladinski organizaciji.

Nato se izvoli odbor mladeniške zveze in dekliške zveze ter določi program za nadaljnjo delo. Ustanovno zborovanje in navdušenje mladine za nove organizacije je porok, da se bo tudi v Ribnici mladinska organizacija dobro razvijala in veliko pripomogla k temu, da se bodo tudi pri nas v doglednem času razmere v vsakem oziru spremenile.

### Ormož.

Za včeraj, dne 21. t. m., napovedana veselica se je morala vsled slabega vremena naj nedoločen čas preložiti. Mladeniškega zborovanja so se udeležili mladeniči iz domače župnije. Govoril nam je prečastiti gospod profesor dr. Hohnjec, ki je tudi pridigoval pri predpoldanski službi božji. Hvala gospodu govorniku, pa tudi poslancu gospodu Brenčiču in ptujskim Orlom, ki se niso ustrašili slabega vremena ter so vendar prišli. Dal Bog, da se skoro zopet vidimo ob lepšem in solnčnem vremenu.

### Gradec.

Ker je policija prepovedala občni zbor J. S. Z., vršil se je v „Kresu“ dobro obiskan shod vseh graških nepolitičnih organizacij. Na shodu je govoril državni in deželni poslanec gospod dr. Anton Korošec.

## Politični pregled.

### Štajerski deželni zbor

Nedeljska „Tagespost“ piše: „Tekom včerajšnjega dne je imel cesarski namestnik grof Clary razgovore s Slovenci in sicer s poslancem dr. Korošcem in z vodji nemške večine, kojih rezultati pa še niso končni, ker je izjavil dr. Korošec, da mora stopiti v stik s klubom. Predpogoji za delamoznost dež. zbora točasno niso neugodni, toda bilo bi tudi sigurno prezgodaj, gojiti previsoke nade. Pogajanja se bodo tekem prihodnjega tedna nadaljevala in bodo v tej ali oni smeri zaključena.“

Nedeljski „Grazer Volksblatt“ pa piše: „Včeraj so se vršili razgovori z vodji deželnozbornih strank, v katerih je naznanil cesarski namestnik grof Clary temeljne pogoje za sporazum. Glasom tega predloga je nameravano kratko jesensko zasedanje, kateremu bi v decembru ali januarju sledilo daljše zasedanje. Vodje strank so vzeli predlogo na znanje in izjavili, da morajo dobiti tozadevno sklepe svojih klubov. Pogajanja se bodo tedaj nadaljevala. Kakor se sliši, baje niso upi za delamoznost deželnega zbora tako neugodni. Definitivna odločitev zamore še le past, ko bodo zavzeli deželnozborni klubi stališče napram vladnim posredovalnim predlogom.“

Kot izvemo, je Slovenski klub sklican k seji.

### Se bo vojska!

Iz Petrograda se poroča:

Rusija je letos pomnožila armado za celih sedem vojnih zborov. Poleg tega je pomnožila še več samostojnih vojnih oddelkov, tako da se je ruska vojna moč pomnožila za okroglo 500.000 mož. Poskusne mobilizacije se bodo za stalno uvedle. Komunikacije se izpopolnjujejo in v trdnjavah se neprestano dela. Ozkotirne železnice na zahodu se bodo vse predelale v širokotirne, poljski železniški uradniki se bodo nadomestili z ruskimi. Na reki Visli se bodo napravili monitorji, ki bodo zabranjevali prehode. Za močno zračno brodogoj se je določilo trideset milijonov rubljev, tri do pet milijonov pa darujejo v ta namen vsako leto zasebniki. Vojno brodogojje tudi s silno hitrostjo pomnožujejo. Batum ob Črnem morju se bode, kakor je Sebastopol, v dveh letih preuredil za vojno pristanišče prvega razreda. To so pač jasni dokazi, da se Rusija pripravljajo na velike dogodke.

## Dijaška socialna konferenca v Ljubljani.

### Dnevni red:

1. V soboto, dne 27. septembra, ob pol 10. uri predpoldan, otvoritev zborovanja.

2. referati:

a) Ambrožič Matija: O potrebah slovenskega visokošolskega dijaštva.

b) Dr. Karel Ferluga: O dijaških socialnih institucijah pri drugih narodih in ustanovitve Slov. dijaške Matice.

3. Nadaljevanje popoldan ob 3. uri.

4. Referati:

a) M. R. Lemež: O slovenskih podpornih društvih in njih modernizaciji.

b) Peric: O podpornih skladih.

5. V nedeljo, dne 28. septembra, ob 10. uri popoldne:

a) Debata o delu v jeseni in o izvedbi sprejetih resolucij.

b) zaključitev zborovanja.

Zborovanje se vrši v mali dvorani Mestnega doma. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, za to prosimo tem potom, da se udeležijo našega zborovanja oni krogi, ki se zanimajo za dijaško socialno vprašanje in zlasti one, ki bi bili pripravljene sodelovati na polju dijaško-socialnega dela. A zlasti pa vabimo dijaštvo, da se udeležijo v obilnem številu!

O. V. P. O.

## Na Balkanu.

### Železnica Belgrad—Jadransko morje.

Iz Reke poročajo iz baje zelo dobro informiranega vira, da namerava Srbija pričeti z gradbo železnice od Belgrada do Jadranskega morja takoj, ko bo ponehala kolera. Za pokritje stroškov za zgradbo te železnice je dobila srbska vlada s pomočjo Rusije večje posojilo. Med tem časom pa, ki preostaja še do

začetka gradbe, bo 250 inženirjev preštudiralo celo progo. Železnica naj se zgradi z največjo naglico. Na Reki so mnenja, da bo ta nova srbska železnica silno škodovala reškemu pristanišču, ker so šli vsi produkti in vsi tovari, ki so bili namenjeni iz Italije v Srbijo, do sedaj čez Reko, kar bo pa potem seveda prenehalo.

### Italija bo zgradila Turčiji železnico.

Turška vlada je dovolila neki italijanski družbi gradbo in promet železnice iz Adalije ob maloazijski obali čez visoko planoto (Taurus do Bulduarja). Železnica bi bila 154 km dolga.

Avstrijska straža za severno albansko obmejno komisijo.

Dne 18. t. m. zjutraj se je odpeljalo iz Trsta 100 mož 97. pešpolka pod poveljstvom nadporočnikov Franca Mühlhoferja in Alfonza Martina. Ta oddelk bo stražil komisijo, ki določi severno albansko mejo. Z oddelkom se peljeta tudi polkovni zdravnik dr. Matija Gorzenski in vojaški živinozdravnik dr. vet. Jožef Bulkrabek. Pratež bo nosilo 45 mul in konj. V Skadru se avstrijska komisija sestane z italijansko komisijo, ki sestoji iz sedem štabnih častnikov in z njeno stražo 100 alincev.

### Albanske homatije.

Dunajsko poročilo pravi:

V oficijoznih dunajskih krogih so napravile zadnje vesti, ki so prišle iz Albanije, jako neprijeten vtis.

Po teh vesteh so se pričele razvijati v Albaniji nove homatije. Dosedanji notranji minister provizorične vlade, Essad paša, se je namreč s svojimi kolegi sprl in odpotoval v Drač. Essad paša grozi, da sestavi novo vlado in si uredi svoje gospodarstvo. Zahteva tudi, da se provizorična vlada preseli iz Valone v Drač in da se rekonstruira dosedanji ministrstvo. Svojo akcijo proti sedanji provizorični valonski vladi je pričel Essad paša s tem, da je zaplenil v Draču državno albansko blagajno in da je zagrozil, da si ustanovi svoj albanski dnevnik. Essad paša je v zvezi s plemeni v severni Albaniji, ki so istotako ostri nasprotniki sedanje vlade, oziroma — vlade Izmail Kemal bega.

Essad paša zastopa radikalno muslimansko smer, ki se odločno protivi nadvladi katoliškega elementa. Pridobil je za-se tudi že župana v Draču, višjega sodnika in pravoslavne metropolita.

Valona, dne 18. septembra. (Korespondenčni biro.) V pogovoru z zastopnikom c. kr. brzojavnega korespondenčnega urada je predsednik provizorične albanske vlade, Izmail Kemal beg, izjavil o separatističnem postopanju Essad paše, katerega akcija je naperjena proti sedanji vladi, sledeče: Essad paša je v svesti nevarnega položaja, v katerem se nahaja Albanija, povzročil novo krizo. Essad paša zahteva radi malih diferenc v okraju Drač takojšnjo premestitev sedeža vlade v Drač in rekonstrukcijo kabineta. Nam je vse eno, komu je izročeno vodstvo usode dežele, samo da se varujejo interesi Albanije. Naše stremljenje je, da varujemo one male pravice, katere je priznala londonska konferenca Albaniji. A žalibog je treba konstatirati križanje okoliščin. Ko se je po prisrčnem prizadevanju Avstrije, katero je podpirala Italija, dosegla zmaga v skaderskem vprašanju, v tem trenutku je Essad paša predal mesto Črnogorcem. Sedaj so prišli nad našo deželo zopet težki dnevi, ker se bliža odločitev na južni meji, katero hoče naš južni sosed pomakniti kolikor mogoče proti severu. Postopanje Essad paše je tem bolj obžalovanja vredno, ker je oficijelno še vedno član sedanje vlade. Upajmo, da bo minila sedanja težka kriza brez slabih posledic za našo deželo.

## Raznoterosti.

**Odkritje spomenika znanemu češkemu pisatelju Juliju Zeyerju.** Na Hradčanih so dne 16. t. m. popoldne odkrili spomenik slavnemu češkemu pisatelju Juliju Zeyerju.

**Proč z verskimi šolami!** Celo svetovno svobodomiselstvo — judovsko in nemškonacionalno, vstevši socialdemokracijo — divje zarohni, ako se med katoličani govori ali piše o verskih šolah in njih potrebi. Po nekem poročilu budimpeštanskega učnega ministrstva je sedaj v Mažaroniji 416 židovskih šol, 832 židovskih učiteljev in 33.000 židovskih učencev. Cela Ogrska šteje 94.000 šoloobveznih židovčkov, torej za pretežno tretjino vseh so posebne šole, za katere prispeva vlada na leto 558.889 K. Živele verske šole — seveda samo čifutske — ker te pusti cela svobodomiselna klika tako lepo poganjati v klasje in v sad!

**Jahn snubi Kukovca.** Politika vendar ni tako dolgočasna, kakor marsikdo sodi. Je v njej mnogo humorističnih momentov, ki spravijo najbolj resnega človeka v smeh. Tudi na Spodnjem Štajerskem doživimo, hvala Bogu, take momente. Le pogledite v sobotno „Marburger Zeitung.“ Tam je vstal Jahn ter čisto resno zasnil celjskega Vekoslava Kukovca. Jahn vzdihuje: „Wären die Slovenischliberalen eine kulturelle Fortschrittspartei, dann hätten sie Anschluss an uns Deutsche gesucht und dadurch ihrem eigenen Volke eine Wohltat erwiesen und ihrer Partei neue, große Entwicklungsmöglichkeiten erschlossen.“ Če pa liberalci počejo zveze, potem: „hat der deutschfreundliche Stajerebauer keine Ursache, dem zusammenbrechenden Pseudoliberalismus“



zu Hilfe zu kommen.“ Počakajmo, kaj bo Kukovec odgovoril.

**Vedno nepoučeni.** Celjski liberalci vedo o usodi štajerskega deželnega zboraja največ pisati, čeprav najmanj vedo o tem predmetu, kajti nihče se ne zanima za njih mnenje in nihče ne smatra za potrebno, da bi jih informiral. V sobotnem „Narodu“ je nek celjski liberalcec zagrešil zopet dolgozgoven članek, ki bazira na trditvi, da se je predsedstvo Slovenskega kluba že dne 18. t. m. v Gradcu pogajalo in pogodilo z Nemci in da se je že dosegel sporazum (!). In celjski dopisnik samozavestno podpre svojo trditev z besedami: „Mi smo izvedeli.“ Toda pravilno bi bilo: „Mi smo se zopet zlagali.“ Kajti iz poročil o pogajanjih, ki jih prinašamo na drugem mestu, je razvidno, da celjski liberalci o pogajanjih radi delazmožnosti le ugibajo in lažejo. Z lažjo se dela liberalna politika.

**„Ono vadis, Austria?“** Bivši srbski ministrski predsednik avstrofilni dr. Vladan Georgevič je izdal pod zgornjim naslovom brošuro, v kateri ostro, toda opravičeno biča avstrijsko politiko napram Srbiji in stavlja vprašanje: zakaj sovraži Avstrija že 200 let Balkance? Brošura vzbuja veliko pozornost, ker je dr. Georgevič priznan prijatelj Avstrije in ker ni pisana iz sovraštva, temveč iz pomilovanja.

**Iz učiteljske službe.** Na ljudski šoli pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je oddati službo učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 15. oktobra na krajni šolski svet Sv. Miklavž pri Ormožu.

**Telovadba otrok.** V listih beremo, da je upravnno sodišče razsodilo, da se šolski otroci smejo udeleževati telovadbe telovadnih društev, brez dovoljenja šolske oblasti, če le stariši dovolijo.

**Dijaška kuhinja** v Mariboru ima bodoči četrtek, dne 25. t. m., svoj letošnji redni občni zbor ob 5. uri popoldne v stanovanju gospoda predsednika, stolnega dekana dr. Ivana Mlakarja z običajnim vsprejemom. Vse ude vabi uljudno na občni zbor odbor Dijaške kuhinje.

**Hmelj.** Iz Žateca poročajo o stanju hmelja, da prihajajo skoraj iz vseh krajev tožbe, da se ni doseglja ona množina, ki jo je bilo pričakovati. Z Angleškega poročajo, da bo vseh za 15000 do 40.000 stotov manjši, kakor se je računalo. Enako poročajo iz Amerike. V Žatecu so vsled tega cene poskočile za 20 do 25 K, v Norimbergu pa za 25 do 30 M. Za 50 kilogramov plačujejo v Žatecu za domači pridelek 275 do 310 K, za štajerski in ogrski hmelj pa 170 do 225 kron. — Žatec, dne 20. septembra. „Reichspost“ piše: Na hmeljskem trgu vlada mir, povzročen vsled rezerviranosti lastnikov hmelja najfinejše kakovosti, za kojega je vsestransko živahno povpraševanje. In nadalje vstraja več pivovarn v pasiviteti iz vzroka, ker mislijo, da bodo na ta način prisilile producente do popustljivosti. Med tem gineva od dne do dne hmelj najfinejše kakovosti, vsled česar dobiva hmelj slabše kakovosti boljše ceno, ki se že giblje med 270 do 280 K. Hmeljske cene so te-le: najfinejši izbrani hmelj 320 do 325 K, prima hmelj 300 do 310 K, srednji hmelj 280 do 290 K, hmelj manj vredne kakovosti 270 do 280 K. — V Norimbergu je cena najfinejšemu hmelju 230 mark.

**Paramentna razstava.** Včeraj ob 11. uri popoldne je bila v stolnem župnišču v Mariboru otvorena letošnja paramentna razstava. Otvoril jo je prevzvišeni knezoškof dr. Napotnik s prekrasnim nagovorom na številno zbrano odlično občinstvo. Knezoškof je razdelil tudi več slik v spomin na lanski evharistični kongres med več odličnih dam, ki so si stekle za kongres posebnih zaslug. Slike je daroval sv. oče in jih je poslala knezoškofu nadvojvodinja Marija Anunziata. V razstavi je mnogo prav lepih in umetnih del.

**Časnikarska vest.** Glavni urednik tržaške „E-dinosti“, gospod Makso Čotič, je vsled spora z vodstvom političnega društva „E-dinost“, ki je lastnica lista, odložil svoje mesto. Bil je pri listu dolgo vrsto let.

**Na vinorejski šoli** v Mariboru se je pričel včeraj, dne 21. t. m., redni pouk. V prvi letnik je vstopilo na novo 10 učencev, v II. jih je 22 in v III. 14 učencev.

**Vreme** smo imeli zadnje dni zopet zelo slabo. Tudi danes je še precej sumljivo. Od različnih strani — od blizu in daleč — prihajajo poročila o hudih nevihtah in neurjih.

**Zopetno znižanje cen železa.** Na borzi za železo v Düsseldorfu se je dne 19. t. m. znižala cena za železo v palicah, za fino in manj fino pločevino, in za tračno železo za 2—3 M pri toni.

**50.000 delavcev brez dela** je sedaj v Berlinu, kakor poroča „Berliner Tageblatt.“ Dne 4. septembra se je vršila občinska seja, kjer se je sklenilo, naj mestna občina prične takoj z različnimi deli, ki bi se sicer začela izvrševati še le čez pet let. Ob enem je sklenil občinski svet resolucijo, v kateri se poziva vlado, naj ustanovi delavsko zavarovalnico zoper brezposelnost.

**Konec starokatolicizma.** Z velikansko reklamo in s huronskim vpitjem židovsko-liberalnega časopisja se je v letu 1870, v dobi kulturnih bojov, ustanovila nova sekta starokatolicizma. Že so prerokovali sovražniki sv. katoliške cerkve, da ji je odklenkalo za vedno, ker starokatolicizem jo bo zmagal. Toda glej! Po komaj 30letnem obstanku te sekte so sklicali te dni kongres starokatolikov v Kelmoraj, kjer so pretresali vprašanje, kaj se naj zgodi s sekto.

Eni so bili za to, da bi se priklopila sekta anglikanski cerkvi, drugi so pa zopet propagirali združenje s pravoslavno cerkvijo. Do kakih definitivnih sklepov ni prišlo. Na vsak način bo pa prišlo do razpusta te sekte. Tudi pri nas v Avstriji imamo peščico starokatolikov, ki jih je država celo pripoznala. Zanimivo je vprašanje, kakšno stališče bo zavzela naša kulturna uprava glede nadaljnega obstoja te sekte sedaj, ko je ista začela že sama ob sebi — razpadati?

**Za Slovensko Stražo** nam je poslal marljivi gimnazijec Rudolf Trogar 1300 lepo urejenih obrabljenih poštnih znamk. Hvala lepa!

## Štajersko.

**Maribor.** Blamaža, ki so jo doživeli Nemci in nemškutarji pri vpisovanju otrok v luteršperško-krčevinsko šolo, jih seveda hudo grize in peče. Zlasti so jezni na slovensko stražo, ki je v mnogih slučajih tako uspešno prekrizala njihove račune. Da bi se nekoliko znesli, so začeli v „Marburger Zeitg.“ grdo in surovo napadati razne naše ljudi, tudi dame. Pri tem pa nimajo sreče, kot je niso imeli pri vpisovanju in blatijo osebe, ki pri stvari niti udeležene niso bile. Dotične osebe teh napadov seveda ne vzamejo preveč tragično in se jim le veselo smejejo, ker vidijo, kako so nemški nestrpnosti divje razdraženi, in bijejo okrog sebe kot obsedeni. Nas pa to ravnanje še bolj vtrja v prepričanju, da smo storili prav, ker smo nastopili proti vpisovanju slovenskih otrok v nemško šolo. V vzduhu takih surovin in neotesancev, za kakršne so se izkazali Nemci v tem slučaju, mora mladina podivjati ter postati v nadlego celi družbi.

**Maribor.** Nemška krščansko-misleča mladina našega mesta se zbira v društvu „Katholischer Jugendbund.“ Društvo zasleduje na nemški strani iste cilje, kot naš Orel. Včeraj, dne 21. t. m., je obhajalo to društvo lepo slavje. Po jutranjem cerkvenem opravilu v stolnici se je vršilo od 9. ure naprej v dvorani katoliškega delavskega društva zborovanje delegatov Jugendbunda. Popoldne od pol 3. do 5. ure je pa bilo mladinsko slavnostno zborovanje, na katerem so govorili: minorit H. Pirc in G. Pratter iz Eggenberga, stud. phil. Kabelka iz Gradca, organizator-laik J. Schodl iz Dunaja ter grofica Chotek, sestra prestolonaslednikove soproge kneginje Hohenberg. Schodl je priporočal nemški krščanski mladi, naj se varuje nemškega nacionalizma ter naj goji prijateljstvo s sorodnimi slovenskimi organizacijami. Slovence ne sovražiti, ker so nam isti posebno glede mladinske organizacije vzor. Govor grofice Chotek je bil mnogokrat prekinjen z navdušenim odobravanjem in ploskanjem, posebno tedaj, ko je visoka in navdušena govornica rezko obsodila nemške nacionalce ter je povdarjala, da se je na svojih potovanjih, posebno pa na češko-katoliškem shodu v Kolinu prepričala, da je slovenska katoliška mladinska organizacija na pravi poti. Zato priporoča, da bi tudi nemški mladeniči v svojih društvih gojili krščansko zavest, izobrazbo, neustrašenost in udanost do habsburške hiše, kakor krščanski slovenski mladeniči v svojih organizacijah. Sklepno besedo je pa imel č. g. Bogovič.

**Krčevina** pri Mariboru. Gospod urednik, poslušajte! Poraz, ki ga je doživel pri vpisovanju, g. Wernitzniggu ne da mirno spati. Na vse mogoče načine bi se rad znesel nad Slovenci, ki so mu prizadali tako moralno zaušnico. Sedaj je pričel, kakor čujemo, pobirati neke podpise, s katerimi bi naj — spravil nekoga iz šole. Povemo mu, da naj miruje! Če ne, bomo začeli pobirati tudi mi podpise, ki bodo najbrže ravno Wernitzniggu zelo neljubi.

**Sv. Anton** v Slov. goricah. Zelo lep, popolnoma nov gledališki oder si je nabavilo bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Na tem novem odru bo vprizorilo v nedeljo, dne 28. septembra, v šoli prvokrat dve igri: „Dve materi“, krasna čarobna igra v štirih dejanjih s petjem. Bralno društvo je izvolilo za prvokrat to igro, ker v njej lahko pokaže vso lepoto in mnogoličnost novega odra. 2. „Boljša kratka sprava, kakor dolga pravda“, poučna burka v enem dejanju. Pred igrami in po igrah nastopi pevski zbor z novimi pesmimi. Med odmori zabavajo tamburaši. Prosta zabava po igrah se vrši v prostorih gostilne Štefanije Rojs. Med prosto zabavo šaljiva pošta, šaljivi srečolov, petje, tamburanje in drugo. Ker je čisti dobiček namenjen za poravnavo velikega dolga, ki si ga je naredilo bralno društvo v nabavo novega odra, zato se vsi prijatelji poštene zabave in koristnega društvenega življenja prav prisrčno vabijo. — Odbor.

**Celje.** (Dvajsetletnica obstoja veletrgovine A. Kolenca.) Dne 15. septembra t. l. je obhajala tukajšnja slovenska veletrgovina gospoda Antona Kolenca dvajsetletnico svojega obstanka. Iz prav skromnih pričetkov jo je gospod Kolenc znal s svojo marljivostjo in podjetnostjo dvigniti na sedanjo ugledno višino. Želim še obilo srečel!

**Ormož.** V našem mestu se vrše dne 2. in dne 3. oktobra t. l. volitve v občinski zastop. Naši veliki „Nemci“ a la Lessjag, Salleg, Heilig et comp. so že začeli z vso paro delati. Na zmago računajo v vseh razredih. Slovenski davkoplačevalci! Z glasovnico v roki pokazite v omenjenih dneh, da Ormož ni samo „deutsche Stadt“, temveč da je tukaj že tudi močna

slovenska postojanka. Na noge pa tudi vi, okoliški volilci! Vsak naj stori svojo narodno dolžnost! — Okoliški davkoplačevalce.

**Loperšice** pri Ormožu. Tukaj je pretečeni torek v jutro umrl Ivan Verhovčak, svinjski mešetar, načelnik nemške loperške požarne brambre. Znan je bil posebno od letošnjega „Gautaga“, ki mu je povzročil mnogo jeze. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

**Ormož.** Pretečeni četrtek smo pokopali vdovo J. Vrbančič, ki je dosegla starost 98 let. Naj v miru počiva!

**Velenje.** V nedeljo, dne 28. septembra, zjutraj takoj po ranem sv. opravilu, se vrši v Društvenem domu zborovanje Jugoslovanske strokovne zveze. Kmetje, rudarji, delavke, mladina, pridite vsi! Govornik pride iz Ljubljane. Popoldne bo veselica, katero priredi J. S. Z. Pridite v obilnem številu na to prireditve!

**Trbovlje.** V krasni Marijini cerkvi Draga, podružnici trboveljski, je bil poročen dr. Franc Roš, odvetniški koncipient pri dr. Dimniku v Krškem, z gđ. Mici Sorčan, učiteljico v Hrastniku. Bilo srečno. Srčno čestitamo.

## Roparske zver na Stubalpi — lev.

Kakor smo že poročali, se klatijo po Stubalpi in Koralpi že več mesecev roparske zveri, ki so do sedaj napravile že več tisoč škoda. Veliko število ovc, telet in večje goveje živine je že bilo raztrganih, ne da bi se zamoglo z gotovostjo reči, kakšna je ta zver, ki mori noč za nočjo. Na stotine lovecev se je že plazilo po tem gorovju, a vse zastonj, „kmečki strah“, tako zovejo kmetje to zver, gospodari in trga govejo živino mirno dalje.

Pred dnevi je napadla ta zver tudi neko do 250 kilogramov težko govedo, katero je vlekla nekaj časa seboj in mu nato odtrgala celo zadnjo četrt, ki je tehtalo kakih 50 kilogramov ter jo požrla. Pri tem so pa našli dlake, iz katerih sklepajo večšči neizpodbitno, da je ta zver, ki že tedne in tedne dela lovecem toliko preglavic, kmetom pa ogromno škodo, nekaj nad tri leta stari — lev. Te dni se je zopet dvignila večja ekspedicija izvežbanih lovecev na Stubalpo, da bi zasačila groznega mesarja. Poročil o kakem vspuhu dosedaj še ni. Vse jih z nestrpnostjo pričakuje, ker se je lotil ljudstva že v resnici strah pred skrivnostnim roparjem.

## Koroško.

**Smrtna kosa.** Iz Borovlj poročajo: V petek, dne 12. t. m., ob 7. uri zjutraj, je nagloma umrl po slovenskem delu Koroške dobro znani izdelovatelj cerkvenih ur, Peter Ibonig. Zadela ga je srčna kap. Ne samo družina, ampak tudi Borovlje ga bodo pogrešale, ker so izgubile moža, kakoršnih je zdaj, ko prihaja toliko tujcev med nas, vedno manj med nami. Spadal je med one stare korenine, ki vsako nedeljo in praznik poznajo pot v cerkev in ki niso pozabili, kakšna mati jih je rodila. N. v m. p.!

**Za referenta** pri deželnem šolskem svetu koroškem je namesto gospoda vladnega svetnika Barcsaja, ki gre v pokoj, imenovan gospod vladni svetnik dr. Avgust vitez pl. Baniza; imenovani je bil prej v naučnem ministrstvu.

**Vogrče.** V nedeljo, dne 28. septembra, se vrši tukaj v šolskih prostorih ustanovni shod protialkoholnega društva „Sveta vojska.“

**135 učitelje** brez službe. 135 učitelji čaka na Koroškem na službo, toda težko jo bodo dobile, ker nobena izmed njih ne zna — slovensko.

## Primorsko.

**Očetomor.** Pred nekaj dnevi so našli na železniškem tiru pri Miljah blizu Trsta povoženo, popolnoma razmesarjeno truplo 83letnega starčka Ivana Brajničja. Prvotno so mislili, da se je mož ponesrečil. Čudno pa se je zdelo nekaterim, da bi šel starček tako daleč od doma, kar ni bila njegova navada. Začeli so celo stvar natanko preiskavati in preiskava je dognala, da je bil mož umorjen, truplo pa je zločinec zavlekel na železniški tir. Kot morilec so zaprli njegova sinova, ki sta izvršila, kakor trdi o vadba, umor zaradi očetove dedščine. Sinova odločno zanikata krivdo in trdita, da je bil oče pijan, ko se je vračal domov in da je v pijanosti in vsled teme zašel s pota na železniško progo.

**Imenovanje.** Tržaški škof je imenoval prečast. gospoda dr. Josipa Ujčiča, ravnatelja „Avgušineja“ na Dunaju, za konsistorijalnega svetnika. — Ta goriški rojak predava sedaj na bogoslovni fakulteti dunajskega vseučilišča moralno namesto gospoda dr. Schindlerja.

## Listnica uredništva.

**Z M e n i n e:** Dopis za nas neumljiv, zato ne moremo prevzeti odgovornosti.

**P e t r o v č e:** Zborovanje naj naznani društvo „Gospodar.“

Gospod A. N.: Postajenačelnik nima pravice, zavračati slovenskih tovarnih listov. Tovorni listi so lahko pisani v slovensčini. Seveda mora veljati za vse — za vas in za druge — enaka pravica. Pismo smo izročili dr. Verstovšku.



**Ledenica in vsa priprava**

za zalogo piva se prihodnje leto da prostovoljno na več let v najem ali se pa proda; je v dobrem stanu in se da iz nje narediti stanovanje za kakega rokodelca ali penzionista; tudi nekaj zemljišča je zraven, pri postaji Poličane, plačilo na večletne obroke. Zze se pri Gajšku v Poličanah. 189

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

**olje za sluh**

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, teženje iz ušes, šumenje po ušasih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

**Belilnica voska, obrt medu in voščenin Franc Cvilak, Slov. Bistrica**

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljenega in precejšenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščenihih sveč, voščenihih svitkov, stearinovihi, cerkvenihi in namiznihi sveč v vsaki velikosti. 94

**Pozor!** Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na **nečuvano nizke** cene vseh **poletnihih obuval, posebno sandal in platnihih čevljev.** — Naj nihče ne zamudi ugodnihi prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in pocen.

**ŠTEFAN STRAŠEK** prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse šte. 3.

**Karol Tratnik**

se priporoča kot **specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode kot monštranc, kelihov itd.**

Maribor, Pfarrhofgasse 3.

**IVAN TEMERL**

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor, Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“, prevzame montiranje vsake vrste, ter popravila parnihi strojev, parnihi napeljav, sesalnihi napeljav, brizgalni vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

**M. Zabukošek**

krojaški mojster v Celju priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon za gospode,**

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.



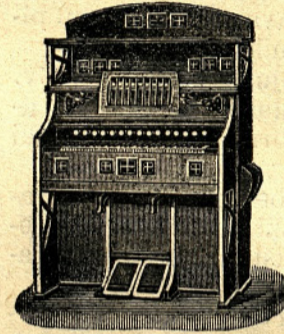
Prevzamem vsa dela okeracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju  
Gospodska ulica 5.

**Loterijske številke.**  
Gradec 17. septembra 1913 31 26 72 12 17  
Linc 20. septembra „ 20 47 70 24 15

**Franc Pleteršek Maribor Koroška cesta 10. Zaloga pohištva**

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

**Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.**

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starihi orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

**Opekarna v Meljskem dvoru Maribor (Mellinghof)**

priporoča svojo na roko izdelano **opeko za zidavo in dobro žgano strešno opeko** izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni. **Julij Glaser**, mestni stavbenik Maribor Roseggergasse 16—18. Telefon 31|VI.

**Štajerske slivovko**

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter **medicinalna žganja**

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovihi jagod priporoča

edina žganjarna v Celju lastnik **R. Diehl.**

**Prevzetje lekarne „Pri zamorcu“ Maribor, Glavni trg šte. 3.**

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel lekarno g. E. Taborsky-a, ter isto s svežimi lekarniškihi potrebščinami, s tu- in inozemskihi specialitetami bogato založil.

Prosi in se priporoča za mnogobrojni obisk

**Dragotin Raymann**, lastnik lekarne „Pri zamorcu“ Maribor - Glavni trg šte. 3.

**Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!**

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti se s srečko!

**Turška srečka**

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečka mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. oktobra 1913!

Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnihi pogoji.

**Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju**

reg. zadr. z omeji. jamstvom

reg. zadr. z omeji. jamstvom

je otvorila svoje uradne prostore na Krožni cesti (Ringstrasse) št. 9 visoko pritličje. — Uradni dnevi so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne; uraduje se pa vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne. Ob tem času se vlagajo hranilne vloge in se dobe pojasnila glede trgovsko-obrtnega kredita. — Hranilne vloge na hranilne knjižice ali v tekočem računu se obrestujejo

po pet od sto

davek plača zadruga in ga ne odteguje vlagatelj. 1109